

Volné zdroje na internetu

Michala Sošková
knihovna FSV

opakování e-zdroje placené
e-zdroje volné
knihovní zdroje
digitalizované noviny a časopisy
internetové vyhledávače
neviditelný web
trendy
zdroje EU, český statistický úřad

opakování z minulé hodiny

/ e-zdroje - placené

- / obsahují **odborné a kvalitní** časopisy, články, eknihy
- / kde je hledat? – stránky knihovny, pez.cuni.cz, katalog

/ rešerše

- / sestavit dotaz, vyhledávací operátory

/ úkol

Jakým způsobem jsou zobrazováni investigativní novináři v hollywoodských filmech?

opakování z minulé hodiny

- / discovery services
- / prohledává současně katalogy, databáze el. informačních zdrojů, digitální knihovny atd.
- / *testovací verze*
- / <http://pelican.is.cuni.cz/>
- / <http://cuni.summon.serialssolutions.com/>
- / <http://search.ebscohost.com/> (Discovery Service)

digitalizované noviny a časopisy

digitalizované noviny a časopisy

- / nový web knihovny fsv – E-zdroje – Digitální knihovna
- / kramერიus
 - / <http://kramერიus.nkp.cz>
 - / <http://kramერიus.mzk.cz>
 - / <http://kramერიus.fsv.cuni.cz>
- / [Digitalizovaný archiv Ústavu pro českou literaturu](#)
- / [DiFMOE](#) - Digitales Forum Mittel- und Osteuropa - obsahuje např. Tagesbote, [Südböhmische Volkszeitung](#)
- / [Digitální čítárna Österreichische Nationalbibliothek](#)

internetové vyhledávače
neviditelný web
trendy

jak fungují vyhledávače

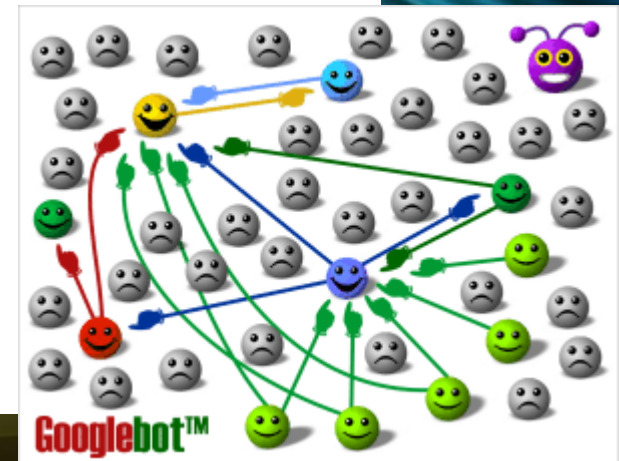
/ robot – spider/crawler

/ index

robot

- / prochází stránky
- / stáhne klíčová slova + informace o nich
- / => seznam všech slov = **index**
- / zapamatuje si adresy > „mapa webu“
- / vrací se zpět

index

„jak správně vyhledávat na internetu“

1 internet-u (webu)	URL1, URL2 , URL3
jak	
na	
2 správn- ě (-ý, -á,-í... vhodný, přesný...)	URL2 , URL4, URL5
3 vyhled-ávat (-at, -ám...)	URL6, URL2 , URL3

index

řazení výsledků ovlivňuje:

URL

titulek

podnadpis

četnost slov

začátek vět

.....

google...

google

- / je tu 13 let (1998)
- / 2 doktorandi Kalifornské univerzity - Larry Page a Sergej Brin
- / vycházeli z akademické sféry, citovanost odborných prací
- / googol - číslo, které lze napsat jako jedničku se sto nulami
> překlep google

- / **PAGE RANK = RELEVANCE!!!**
- / **kolik a jak důležitých stránek na tu počítanou stránku odkazuje**
- / **1-10 (10 má google, 7 idnes, 8 seznam)**

- / <http://ranky.cz>

a co peníze?

- / **NEAGRESIVNÍ REKLAMA** – pro každého
- / **ŠIROKÉ PORTFOLIO** – e-mail, kancelářské aplikace, fotky, zprávy, prohlížeč chrome, operační systém android, youtube, google+, hangout...
- / **část vždy zdarma**

google

<http://www.youtube.com/watch?v=BNHR6IQJGZs>

vyhledávání na googlu

- / google.com x google.cz (prohledává přednostně domény.cz)
- / př: singapur
- / zpřesňování
- / vyhledávání různých formátů
 - obrázky
 - př. magnetismus
 - dle souboru
 - videa

vyhledávání na googlu

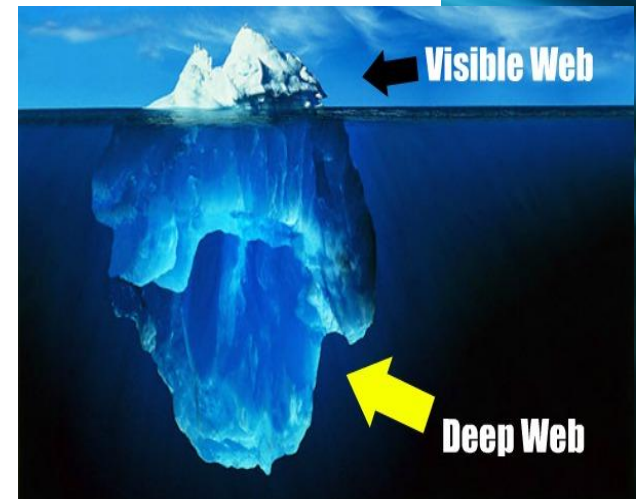
/ rozšířené vyhledávání

- novinář + žurnalista
- novinář -žurnalista
- novinář OR žurnalista
- „novinář“

neviditelný web

- / neprolinkované stránky
- / placené databáze x nepřístupné databáze
- / zaheslované stránky (is)
- / netextové informace (obrázky, videa, software... bez popisků)
- / dynamicky tvořené stránky (java script - letenky)
- / sociální sítě (?)
- / zakázané autorem
- / změněné stránky – webarchiv.cz, archive.org

google books

/books.google.cz (2004)

- 129,864,880 (srpen 2010) mil. knih na světě,
- knihy s volným právem užití, ke stažení zdarma v pdf (dle licencí)
- web 2.0 funkce
- vyhledávání uvnitř knihy

příklad

- McLuhan – plný text

google scholar

/ scholar.google.cz

/ Google Scholar je specializovaný vyhledávač odborných textů (např. články z časopisů, preprinty, vysokoškolské kvalifikační práce). ScholarSFX je speciální verze link serveru SFX, která slouží k propojení výsledků vyhledávání v Google Scholar s plnými texty v databázích (např. EBSCO, Proquest, JSTOR)

/ citovanost, podobné články, verze

/ plné texty

/ vyhledávají i v některých licencovaných databázích, lze tedy zjistit, kde se článek nachází a objednat přes MVS

/ odkaz na knihu, pokud je ve fondu knihovny, kterou navštěvujete –
Předvolby - ne vždy funkční

další

seznam.cz

bing.com (facebook)

<http://www.ebizmba.com/articles/search-engines> 15 top vyhledávačů

metavyhledávače

<http://www.dogpile.com/> (google, bing, yahoo, ask)

<http://www.metacrawler.com/>

vizuální vyhledávače

<http://search-cube.com>

<http://spezify.com>

<http://taggalaxy.de>

přirozené vyhledávače

<http://www.wolframalpha.com>, <http://ask.com/>

portály, rozcestníky (katalogy)

/ rozcestník / katalog / brána

- / strukturovaný obsah, kategorie

- / když nevíte, kde začít

 - / <http://www.caramba.cz/>

 - / <http://www.dmoz.org/>

/ portál

- / komplexní služby

- / vyhledávání + katalog + zprávy + e-mail

- / seznam.cz

současné trendy

/ sociální sítě

/ 10 SOCIAL NETWORK SEARCH ENGINES FOR JOURNALISTS

<http://davidhigerson.wordpress.com/2011/07/05/10-social-network-search-engines-for-journalists/>

/ <http://www.kurrently.com>

/ <http://search.twitter.com/>

/ <http://www.klaboseni.cz>

/ mobilní přístup

/ práce s jazykem

/ vyhledávání netextových informací (obrázky, videa...)

/ personalizace a spojování

/ (google – sledování historie, geolokační služby, soc. sítí)

/ rychlost, co nejmenší nároky na uživatele

zajímavosti

/ <http://www.google.com/zeitgeist/2012/#czech-republic>